

SINGING

**SEMINAR
CHIMALA MISSION
JANUARY 1998**

Kuimba

Masomo:	Ukarasa:
1. Ibada Inaongozwa Na Kutawaliwa Na Maandiko?	03
2. Muziki Katika Kanisa La Awali.	05
3. Historia Ya Muziki Kwa Kutumia Vyombo.	07
4. Muziki Katika Vyombo, Kwa Nini Hatutumii?	08
5. Marudio Ya Hoja Za Desturi (Za Zamani).	09
6. Utetezi Wa Hivi Karibuni Kuhusu Muziki Wa Vyombo	10
7. Hoja Za Upigaji Vyombo Vya Muziki.	11
8. Ukimya Wa Maandiko Matakatiifu	13
9. Vipi Kuhusu Kwaya Na Muziki Wa Mmjoa Katika Kusanyiko?	15
10. Je, Uimbaji Wa Kusanyiko Umeamuriwa?	16
11. Kanisa Ni Chombo Cha Agano Jipya (I & II)	17
12. Kuabudu Kwa Kujisikia Au Kwa Imani.	19
13. Je, Muziki Wa Vyombo Ulitabiriwa Katika Agano La Kale?	20
14. Je, Agano Jipya Hutuamuru Kutumia Zaburi Za Agano La Kale?	21
15. Paulo Na Sheria Ya Musa – Mdo. 21	23

Ibada Inaongozwa Na Kutawaliwa Na Maandiko?

- I. Kama maandiko hayaongozi ibada, basi yanaongoza kitu gani?
- a. Njia moja ya kufanya ibada ni nzuri kuliko nyingine?
  - b. Maandiko yanaongoza shehemu tu ya ibada?
- II. Mungu ameweka tabia fulani ya kanuni kwa kila kizazi au kipindi.
- a. Mabadiliko ya maongozi na sheria ya Mungu yanatokea kwa kipindi kimoja hadi kingine.
  - b. Amri ya Mungu juu mwanadamu haibadiliki kuna uhalali wa sheria katika kila mgawanyo.
  - c. Wayahudi na sheria zilizo waongoza, kinyume na sheria za Mungu alizowapa.
  - d. Sheria ya imani imetolewa kwa kila kizazi na kila kipindi, Rum. 3:27.
  - e. Sheria ya imani imepatanisha wazao wote, Rum. 4:16.
- III. Mwanadamu hawezi kuongoza hatua zake, ziwejeaweze kuongoza ibada yake, Yer. 10:23.
- a. Mpango wa Mungu wa wokovu, mwandamu hawezi kuukana-ila kuugeuza na kufanya atakavyo.
  - b. Wanadamu wanaweza kuwa watii katika kutafuta wokovu lakini si katika kuyatii maandiko.
    1. Utii pekee tu sio jambo linalotosha ili mtu apate wokovu.
    2. Utii pekee katika ibada sio jambo linalotosha tu, bali na kuyatii maandiko.
- IV. Mungu ameamuru ibada tangu mwanzo:
- a. Hakuna uthibitisho kimaandiko kuwa ibada ya kaini haikuwa na utiifu, kwa nini Mungu aikatae?
  - b. Kwa nini Mungu alimkubali habili na sadaka yake na kumkataa kaini na sadaka yake (Mwa. 4:3-4)?
- V. Mtu lazima awe na imani.
- a. Imani chanzo chake ni kusikia, Rum. 10:17.
  - b. Sadaka ya habili ilitolewa kwa imani, Mwa. 4:4.
    1. Kwa imani habili alimtolea Mungu, Ebr. 11:4.
    2. Alitoa kondoo pamoja na kutafakari.
  - c. Cha muhimu hapa ni imani itendayo kazi, Yak. 2:17.
- VI. Ibada katika kweli.
- a. Lakini saa inakuja na sasa ipo, Yoh. 4:23.
    1. Maana yake hapa ni kuwa mwongozo mpya uko karibu, kutakuwa na mabadiliko ya sheria.
  - b. Kristo alibadili ukuhani na sheria lazima ibadilike, Ebr. 7:12.
  - c. Waabuduo halisi watamwabudu...ibada iwe na kutafakari.
  - d. Iwe na tabia mbili roho na kweli, Yoh. 4:24.
- VII. Meza ya Bwana, Mdo. 11.
- a. Mtume Paulo anaanza na “nalipokea kutoka kwa Bwana niliyo-

wapa,” 1 Kor. 11:23.

Asante : Joshua Mwakyasima

Muziki Katika Kanisa La Awali.

Dibaji:

Kwa kuwa marejesho ya kanisa yameanza, uimbaji wa kutumia vyombo daima umekuwa ukileta uterngano, kwa sababu nyingi. Lakini mtazamo wa somo hili ni swali hili. Ni nini kilichofanyika kuhusu vyombo vya muziki (i.m.) katika karne ya pili na karne zingine zilizofanikiwa katika mambo ya historia ya kanisa?

I. Kristo analiongoza kanisa kwa njia ya Agano Jipya.

- a. Kila kilichoendelezwa baada ya Agano Jipya kilikamilishwa, ni lazima tukumbuke kuwa Agano Jipya linawaongoza wakristo, si kwa njia ya kile kilo choletwa baadaye.
- b. Kristo ndiye anayestahili kufuatwa.
  1. Mt. 28:18, mamlaka yote.
  2. Efe. 1:22, ni kichwa.
  3. 2 Kor. 5:10, tutasimama mbele zake.
  4. 1 Kor. 14:37, neno liliandikwa na watu waliojazwa Roho Mtakatifu.
  5. Kol. 3:17, fanya yote katika jina la Bwana.
  6. 2 Yoh. 9-10, kama sivyo, hatuna Mungu.
  7. Inajalisha hata kile kilichoendelezwa baada ya karne ya

kwanza.

II. Maonyo kuhusu kuja manabii wa uongo yalitolewa.

- a. Mt. 7:15; Mdo. 20:29-30; 1 Tim. 4:1; 2 Tim. 4:4; 2 Pet. 2:1; 1 Yn. 4:1.
- b. Karne zilizofuata.
  1. Watu walijitengenezea miongozo, ngazi za maaskofu, papa wa R.C., mabaraza ya viongozi (maaskofu) na mapokeo.
  2. Vyombo vya muziki vilikuja miaka mingi baada ya kutokuwepa hata kimoja.
- c. Kitabu kipya cha maelezo cha R.C. (encyclopedia), 1967, “suala la kupinga vyombo vya muziki katika ibada ya kikristo lilikuwa miongoni mwa viongozi wote (the fathers).”

III. Vyombo vya muziki vilianza lini? Kuna mtazamo wa aina mbili wa waandishi? (uanzaji wake unatofautiana).

- a. Mtazamo #1-waandishi M.C. Kunfeer & James Kinnan.
  1. Wanadai kuwa havikutumika mpaka baada ya kipindi cha kati, (Middle Ages).
  2. Kanisa katika kipindi cha patristic, (early ages) alipinga kabisa vyombo vya muziki.
  3. Vinanda vilitangazwa katika ibada mwaka 950 B.K.
  4. Mnamo mwaka 757 vilitumika mashuleni.
  5. Ibada iligawanyika.
  6. 1300 vikatambulika ulimwenguni kote.
- b. Mtazamo #2-waandishi Eric Warner.
  1. Vilitumika katika karne ya tatu.
  2. Vilitambuliwa (vilikubaliwa) karne ya nne.

Hatimisho:

Muda vilipoanza kutumika si muhimu, kinachoangaliwa ni kwamba vilianza baada ya karne ya kwanza.

Asante: Heath W. Stapleton

Historia Ya Muziki Kwa Kutumia Vyombo.

Utangulizi:

1. Kama wakristo ni “lazima tuwe tayari, kumjibu kila mtu awaulizaye habari za tumaini lililo ndani yetu.” 1 Pet. 3:15.

Somo Lenyewe:

- I. Vyombo vya muziki katika Agano la Kale.
  - a. Vyombo vya muziki vilitumika katika Agano la Kale.
  - b. 2 Nya. 7:6.
  - c. Amo. 6:1-5.
- II. Historia ya vyombo vya muziki.
  - a. Kuimba katika ibada ya kikristo ni kwa zamani kama wakati wenyewe wa kipindi hiki (cha ukristo).
    1. Vyombo vya muziki katika kile kinachoitwa ibada ya kikristo ni vya asili ya hivi karibuni zaidi.
  - b. Maelezo kuhusu matumizi yake.
    1. Kitabu chenye orodha kubwa cha kimarekani, Vol. 12. Uk. 688.
    2. Schaff-herzoz (kitabu chake cha orodha kubwa) Vol. 2. Uk. 1702.
  - c. Ushuhuda mbali mbali wa viongozi wa dini wa zamani.
- III. Historia ya vyombo vya muziki kanisani.
  - a. Suala kuzagaa kwa ufupi huko Kentucky, Marekani-1851.
  - b. Suala hili halikujitok eza tena mbele za ndugu katika Bwana mpaka mwaka 1860.
    1. L.L. Pinkerton wa Midway, Ky. Aliunga mkono matumizi yake.
    2. Thorp Spring, Texas Add-Ran College (Chuo), Feb. 20, 1864.

Mwisho:

1. Ninaamini kwamba uchunguzi huu mfupi wa matumizi ya vyombo vya muziki umesaidia kukuwezesha kuona uondokaji kutoka kwenye mpango wa awali wa Mungu kwenda kwenye mpango wa mwanadamu.

Asante: Bob Stapleton

Muziki Katika Vyombo, Kwa Nini Hatuutumii?

Utangulizi:

1. Kanisa la awali lilikuwa na mengi ya kufurahia lakini daima walionyesha shukurani kwa njia ya nyimbo.
  - a. Efe. 1:3; Mdo. 2:46; Efe. 3:20; Ebr. 13:15.
2. “Maandiko yanasemaje?” Katika somo hili, Rum. 4:3.

Mwili:

I. Ni lazima tuwe na mamlaka juu ya lile tulifanyalo?

- a. 2 Tim. 3:16-17.
- b. Aina mbili za mamlaka, ya Mungu na ya wanadamu.
  1. Law. 10:1-2; 1 Nya. 13:9; 15:12-13; Hes. 14:36-45; Mt. 15:1-9; Mk. 7:8-9; 1 Kor. 4:6; 2 Yoh. 9-11.
- c. Kuyakataa mamlaka ya Mungu ni dhambi: 2 Yoh. 9-11; Yn. 14:48; 1 Yoh. 3:4.

II. Swali kuhusu vyombo vya muziki: 1 Kor. 4:6.

- a. Ibada ni lazima iwe ile inayotakiwa na Mungu.
- b. Anataka tuimbe.
  1. Efe. 5:18-19; Ebr. 13:15; Kol. 3:16; 1 Kor. 14:15; Rum. 15:9; Ebr. 2:12; Mdo. 16:25; Mt. 26:30.

III. Jambo linalofikiriwa na wengi.

- a. “Lakini vyombo vya muziki havijakatazwa.”
  1. Madai ni kwamba tunahitaji sehemu ya maelezo iliyowazi inayokataza jambo hili.
  2. Lakini Biblia inadai tuthibitisha mambo yote, 1 Thes. 5:21.
- b. Kujibu kuhusu jambo hili.
  1. Yn. 4:24.
  2. “Thibitisha kila jambo.”

Asante: Heath W. Stapleton

Marudio Ya Hoja Za Desturi (Za Zamani).

Utagulizi:

1. Katika somo hili tunataka kuchunguza mambo matatu kati ya hoja za kimapokeo.

Somo Lenyewe:

I. Hoja ya Agano la Kale.

- a. Matumizi yya vyombo bya muziki yametajwa mara 75 katika Agano la Kale.
- b. Uwezekano wa uvumilivu wa Mungu.
  1. Mfalme, Kumb. 17:14-20; 1 Sam. 8:4-22; Hos. 13:11.
  2. Mitala, na urekebishwaji wake, Kut. 21:10; Mt. 19:3-9.
- c. Ushuhuda uzidio si ushuda wa cho chote.
  1. Kufukiza uvumba (Kut. 30:1-9) mara kiasi cha hamsini (Law. 1:1-3).
- d. Ni lazima tulitumie kwa halali neno la kweli, 2 Tim. 2:15; Efe. 2:14-16; Rum. 6:14.
- e. Agano la Kale liliishia msalabani, Kol. 2:14; Ebr. 10:9-10, 9:15.
- f. Yote au hakuna!
  1. Kut. 30:1-9; Kut. 20:8-11; Kut. 29:38; Kumb. 16:16, 12:5-14; 16:5-8, 9-11.
  2. Huyu anakuwa mdaiwa kwa sheria nzima, Gal. 5:3; Yak. 2:10.

II. Hoja ya zaburi.

- a. Lk. 24:44.
  1. Sheria ya Musa.
  2. Manabii.
  3. Zaburi.
- b. Ushuhuda mno, Zab. 20:3; Zab. 66:13; Zab. 92; Zab. 150:4.
- c. Yesu alizitaja zaburi kama sehemu ya sheria, Yn. 10:34; Zab. 82:6; Yn. 15:25; Zab. 35:19; 69:4.

III. Hoja ya mbinguni.

- a. Ufu. 5:8, 1:1, 6-7; 14:2, 5.
- b. Hoja ni kwamba inaonyesha tulifanye kanisa lifanane na mbinguni kadiri tunavyoweza.
  1. Huu ni msimamo mpotofu -hakuna hata mstari mmoja wa maandiko matakatiifu unaofundisha hivyo!
    - a. Hakutakuwa na imani mbinguni, maana imani itaacha kuonwa.
    - b. Hakutakuwa na Chakula cha Bwana mbinguni, 1 Kor. 11:26.
    - c. Wote wafao katika hali ya kuwa watoto wachanga watakuwa mbinguni.

Asante : Bob Stapleton

Utetezi Wa Hivi Karibuni Kuhusu Muziki Wa Vyombo.

Utangulizi:

1. Kwa sababu kizazi cha umri mdogo kinaingia kuyajaza makusanyiko katika udugu wa Bwana, hoja mpya zimeinuka.

Somo Lenyewe:

- I. Hakuna mamlaka ya uimbaji wa kusanyiko.
  - a. Katika miaka ya karibuni imedaiwa kwamba hakuna mamlaka ya uimbaji wa kusanyiko.
  - b. Hii inadaiwa kutokana na vigezo kwamba mambo ya kuimba katika maandiko matakatifu yamezungumzia kwa mtu mmoja, na sio kwa kundi.
    1. 1 Kor. 14:15, 11:21, 27-29, 34, 11:18, 20, 33, 16:1-2.
  - c. Biblia daima inataja vitu kaitika umoja au uwingi ambavyo vinaweza kutimizwa katika mojawapo ya njia hizo, Kol. 3:18-4:1; Efe. 5:25-6:5; 1 Kor. 16:2; Gal. 6:1; 1 Tim. 2:12; 1 Tim. 5:19.
- II. Ibada ni namna ya kujisikia na siyo vitendo.
  - a. Wengine wanadai leo kwamba ibada ya kweli ni namna ya kujisikia tu na sio kitendo cha mwili.
    1. Kinachoonyeshwa katika hoja hii ni kwamba kila tendo linakubalika kwa Mungu.
  - b. Yesu hakulijua hilo kuwa ni kweli, Mt. 15:8-9; Mk. 7:8.
  - c. Ibada inaweza kuwa kujisikia, au kujisikia pamoja na kitendo, Yn. 4:24.
  - d. Paulo, 1 Kor. 14:15.
  - e. Yakobo, Yak. 1:5-6.
  - f. Paulo, 2 Kor. 8:11, 9:5-6.
  - g. Mungu amejali kuhusu vitendo vinavyo stahili, Mwa. 4; Ebr. 11:4; Law. 10:1-4; Mdo. 10:25-26.

Asante : Bob Stapleton

**Hoja Za Upigaji Vyombo Vya Muziki,
(The Psallo Argument Ref. Hugo McCord).**

- I. Neno la Kiyunani lililoleta hoja hiyo ni psallo. Shina lake ni neno **psao**, gusa au shika. Linalohusiana na neno **psacho**, linganisha Lk. 16:1. Pia katika Biblia limetumika ifuatavyo:
- a. Kwaruza (kama awekavyo seremala mstari kwenye ubao).
  - b. Vuta (nywele).
  - c. Tema (kama mate).
  - d. Piga (kinubi).
  - e. Liza (zeze n.k.).
  - f. Imba.
- II. Katika Agano la Kale tunayakuta matumizi k.m.
- a. Zab. 33:3.
  - b. Dan. 3:5.
  - c. Amo. 5:23.
  - d. Zab. 68:25.
  - e. Zab. 33:2, 57:9, 71:22, 92:3, 149:3.
  - f. Amu. 5:3; Zab. 7:17, 9:2, 11, 13:6, 18:49, 21:13, 27:6, 30:4, 12, 47:6,7, 59:17, 66:2, 4; 68:4, 75:9.
  - g. Ezra 7:24.
  - h. Zab. 95:2.
- III. Katika Agano Jipya namna moja ya **psallo** imetumika mara 12. Lakini ile ya Ufu. 5:8, 14:2 na 15:2, siyo **psallo**, wala kanisa la duniani. Ikidaiwa kuwa lugha ya kawaida, basi na vilivyotajwa italazimu kuvitimiza kama vilivyotajwa.
- IV. Maana tatu za Agano la Kale zinapatikana katika Agano Jipya:
- a. Wimbo, zaburi-mara saba: Lk. 20:42, 24:44; Mdo. 1:20, 13:33; 1 Kor. 14:26; Efe. 5:19; Kol. 3:16.
  - b. Imba, mara nne: Rum. 15:9 (toka Zab. 18:49); 1 Kor. 14:15 (mara mbili; Yak. 5:13).
    1. Matumizi ya **psallo** yanathibitishwa katika Agano Jipya katika Mdo. 16:25; Ebr. 2:12; 13:15.
  - c. Shangilia, mara moja: Efe. 5:19 (kwa tafsiri ya hapo).
    1. Ushangiliaji huo hauwezi kuwa wa kutumia vyombo-kama ilivyofanyika katika Agano la Kale. Maana ingebidi vyombo maalum vitajwe.
- V. Kama kushagilia na kuimba kunahitaji nyuzi na muziki kupigwa, basi angalia:
- a. Wanaoiheshimu injili hawawezi kukwepa vyombo vya muziki.
  - b. Neno **psallo** kama tulivyoona katika sehemu ya kwanza na ya pili haliwezi kumaanisha jambo moja tu, kumbuka pia “kushangila moyoni,” Efe. 5:19.
- VI. Wanaopinga vitendo vya moyoni (na sio kupiga muziki), hawana hoja ya mfano wa kanisa la karne ya kwanza.

- a. Kama kuna maagizo ya kutumia vyombo vya muziki, vingetajwa kama vilivyotajwa kwa Daudi.

VII. Tafsiri ya Agano Jipya kuhusu **psallo** ni **kuimba**, katika Efe. 5:19. Wale wanaopunguza, kwepesha au kuongeza katika amri ya Mungu waangalie: Kumb. 4:2; Mit. 30:6; 2 Yoh. 9.

Asante: B.J.M. Kulanga

Ukimya Wa Maandiko Matakatifu.

Utangulizi:

1. 1 Pet. 4:11.
2. “Biblia inaposema tunasema, Biblia inaponyamaza tunanyamaza.”
  - a. Je, hili ni wazo la kimaandiko?
  - b. Kimya cha kibiblia kinaturuhusu au kinaturuhusu sisi leo?

Mwili:

I. Hivyo sehemu ya maneno, “kimya cha maandiko,” haiwezi kupatikanan katika Biblia, kwa jinsi hiyo utaratibu upo.

- a. Kum. 4:2; 12:32; Mith. 30:6; Hes. 24:13; 1 Kor. 4:6; 2 Yoh. 9.
  1. Wale watakapo pita maandiko wataikosa mbingu!

II. Maagizo maalum na mambo ya jumla.

- a. Sababu moja kwa nini watu hawaheshimu ukimya wa maandiko ni kwamba wanashikwa kuelewa jinsi Mungu alivyo na mamlaka.
  1. Sehemu maalum ya amri kamwe haina chaguo.
  2. Sehemu ya jumla ya amri daima ina kuchagua.
  3. Ni lazima tutafute agizo maalum, tulifuate pamoja na lile la kuchagua. Kamwe tuisahau kuwa yale yaliyomaagizo maalum hayatakiwi kubadilidhwa.
- b. Mifano ya maagizo maalum na ya jumla.
  1. Efe. 5:20-maombi. Kukaa-kusimama-kupiga magoti?
  2. 1 Kor. 16:2-kutoa-Siku ya Kwanza. Asubuhi-mchana-jioni?
  3. Kol. 3:16-kuimba. Katika ushirika -sehemu nne-nyimbo za zamani-nyimbo mpya?

III. Kuonyesha na kutenga.

- a. Wengine wanashindwa kuelewa ukimya wa maandiko; Mungu anaposema katika sheria yake ya utawala kuhusu maagizo maalum.
  1. Kuonyesha bila uwazi.
  2. Maelezo yasiyowazi yana mamlaka na yanafunga kama yale ya wazi wazi.
    - a. Ukweli wa yote mawili na vizuizi.
  3. Mifano ya mambo yanayoonyeshwa na yale yaliyoachwa.
    - a. Musa-Hes. 20.
      - 1) Alipewa amri tatu.
      - 2) Hakuambiwa asipige mwamba.
      - 3) Alipoupiga mwamba aliadhibiwa.
    - b. Abihu na Nadabu-Law. 10.
      - 1) Hawakuenda kinyume na maelezo yaliyowakataza.
      - 2) Walishidwa kuheshimu makatazo yaliyojionyesha.
- b. Huitwa “sheria ya kuacha”.
  1. Unapoagiza wali kwa maharage hotelini; Je, Huwa unaendelea kumwambia mhudumu vile vyote usivyovihitaji?
- c. Mdo. 15:5, 24.

IV. Mifano na kuwa kinyume na maelezo (Filp. 1:10).

- a. Mwa. 6:14.
- b. Kut. 12:3.
- c. Mk. 14:22-23.
- d. Efe. 5:19; Kol. 3:16.

Mwisho:

1. Maelezo yanayohusisha wajibu wa sehemu yetu ni amri.
2. Maelezo yanayoonyesha yamefungwa tu kama maelezo yaliyorahisishwa.

Asante: Heath W. Stapleton

Vipi Kuhusu Kwaya Na Muziki Wa Mmoja Katika Kusanyiko?

Utangulizi:

1. Kwa ufasaha isemwe, ama (1) Mungu anaruhusu kwaya na uimbaji wa mmoja mmoja au (2) haruhusu.
2. Kama ni mapenzi ya Mungu katika ibada ya kikristo kumwabudu yeye kwa njia hiyo basi hilo ni jambo la lazima na sio la hiari.
  - a. Itafuata, kwa hiyo, ni dhambi kutofanya hivyo, Yak. 4:17.
  - b. Kama siyo mapenzi ya Mungu ni lazima vitendo hivyo viepukwe, 1 Yoh. 3:4.

Jambo (Somo) Lenyewe:

I. Uimbaji wa kusanyiko.

- a. Mdo. 16:25; Rum. 15:9; 1 Kor. 14:15; Efe. 5:19; Kol. 3:16; Ebr. 2:12; Yak. 5:13.
- b. Kama Efe. 5:19 na Kol. 3:16 kwa kweli panatenga mbali imbaji wa kusanyiko na kuleta wazo la uimbaji wa mmoja mmoja au kwaya, basi sio jambo la hiari.

II. Hoja kuu za kwaya/uimbaji wa mmoja kwa mpango.

- a. Wengine wanadai hali hiyo iruhusiwe kwa sababu baadhi ya makanisa yameruhusu hivyo kwa miaka kadhaa.
- b. Wengine wanadai kwaya/uimbaji wa mmoja vinaruhusiwa kwa sababu Biblia imenyamaza kuhusu vitu hivyo.
- c. Wengine wanadai kwamba 1 Kor. 14:26 panahusu mamlaka ya Agano Jipya kwa uimbaji wa mmoja mmoja katika kusanyiko.
  1. Mdo. 4:24.
  2. Wasomi wengi wameweka kwamba 1 Kor. 14:26, ni mojawapo ya sehemu nyingi za kitabu cha wakorintho ambazo zinafunua “ubinafsi wa mtu pekee” (1 Kor. 1:12; 11:21) kwa upande wa washiriki wa kanisa.

III. Kuimba kwa kusanyiko.

- a. Efeso 5:18-21 ni sehemu makini juu ya somo hili.

IV. Ushuhuda wa historia.

- a. Ushuhuda wa historia unaweka ukweli kwamba kwa miaka mingi baada ya kuanzishwa kanisa katika Mdo. 2, uimbaji wa kusanyiko uliendelea kuwa ndio unaofanyika kwa wale walioukiri ukristo.

Mwisho:

1. Ninaamini ni dhahiri kwamba hakuna mamlaka ya Biblia kuhusu hapo.
  - a. Kwa hiyo, Mt. 15:9.

Asante: Bob Stapleton

Je, Uimbaji Wa Kusanyiko Umeamuriwa?

Utangulizi:

1. Wengi wanadai kwamba Efeso 5:19 na Kolosai 3:16 hapahusu lo lote juu ya uimbaji wa kusanyiko.
2. Ni vizuri kuziangalia sehemu hizo kulingana na mazingira na kufuatana na mafundisho ya Biblia.

Somo Lenyewe:

I. Efeso 5:19

- a. Wazo linaloongoza katika sehemu hiyo linapatikana katika mstari wa 18 “mjazwe roho”.
- b. Katika Efeso 5 :18, ndugu walielekezwa wajazwe roho katika “kusemezana kwa zaburi na tenzi na nyimbo za rohoni, huku mkiimba na kumshangilia bwana mioyoni mwenu; na kumshukuru Mungu Baba siku zote kwa mambo yote, katika jina lake Bwana wetu Yesu Kristo, hali mnanyeyekeana katika kicho cha Kristo”.
- c. Maelekezo yanasema, “kusemezana katika zaburi, tenzi na nyimbo za rohoni”.
  1. Heautois, “kurudiana, kwa pamoja, na mwenziwe (nyinyi kwa nyinyi).”

II. Kolosai 3:16.

- a. Kuna sehemu nyingi zinazoelekeana na kuhusiana na Efeso 5:19, hapa.
  1. “Na likae” ni “enoikeito” na “ndani yetu” ni kutoka “en humin,” ambalo linaonyesha “ndani yenu wote”.
- b. Kuweka muhtasari wa vile vihusikavyo katika Kolosai 3:16, tuaona kama ifuatavyo:
  1. Wakristo wameamuriwa kufudisha na kuonyana wao kwa wao katika zaburi, tenzi na nyimbo za rohoni.
  2. Maagizo haya yanatumwa kwa watakatifu wote na ndugu waaminifu huko Kolosai, Kol. 1:2.

III. Kitendo cha kimaandiko matakatifu.

- a. Kuna mwelekeo kati ya watu fulani kupinga lililohibitishwa na la kweli na kuamua kwamba, “cha zamani” ni “kibaya”.
- b. Lazima kuwa tayari daima kuuchunguza ushahidi, na kubadilika kama ukweli unadai hivyo.
  1. Lakini tusijiruhusu wenyewe kutishiwa na madai yasiyo na ushahidi au madai yasiyo halali.
- c. Kufuatana na uimbaji wa kusanyiko, ushuhuda wa maandiko ni dhahiri.
  1. Kutenda kwetu kunafuatana na neno la Mungu, na juhudi ya kutupotosha ni lazima kupambana nayo uso kwa uso.

Asante: Bob Stapleton

Kanisa Ni Chombo Cha Agano Jipya (I & II).

Utangulizi:

Tukisoma 2 Tim. 2:15, katika toleo la King James na American Standard tanaona kuwa:

1. Biblia inatakiwa kuchukuliwa katika hali ya usawa na kuigawa kwa haki.
2. Biblia imejigawa yenyewe katika sehemu kuu mbili.
  - a. Agano la Kale-2 Kor. 3:14.
  - b. Agano Jipya-2 Kor. 3:6.

I. Wazo la kwanza: hatuko chini ya maagano mawili.

- a. Kusema tupo chini ya maagano mawili ni kufanya zinaa (Rum. 7:1-4).
- b. Sheria mbili tofauti haziwezi kuongoza pamoja watu wa namna moja kwa wakati mmoja.
- c. Endapo tugeongozwa na maagano yote mawili leo tungekuwa na swali, “ni lipi lililotufunga hasa?”

II. Wazo la pili: hatuko chini ya Agano la Kale.

- a. Tulifungwa na sheria zilizoandikwa katika mawe (sheria ya kale, Kut. 34:29-35).
- b. Sheria ilidumu mpaka kuja kwa Kristo, na Kristo amekuja, Gal. 3:16, 29.
- c. Sheria ilikuwa kiongozi mpaka imani ije, Gal. 3:24, 25.
  1. Imani ilishakuja, Gal. 1:23, 26.
- d. Uthabiti wa fumbo la mwanamke mjakazi na mke Huru, Gal. 4:21-31.
- e. Kuomba upewe haki kwa sheria ni kuanguka katika neema, Gal. 5:4.
- f. Sheria ya amri imekome shwa, Efe. 2:15, 16.
- g. Andiko liligongomewa msalabani, Kol. 2:14-17.
- h. Ukuhani na sheria vimebadilika, Ebr. 7:12, 14.
- i. Unabii wa mwisho umeonyesh a kuwa hatupo chini ya sheria, Yer. 31:31-34; Ebr. 8:7-13.
- j. Agano la kwanza limeondolewa, Ebr. 10:9.

III. Wazo la tatu: Agano la Kale lilifishwa pale Kalvari.

- a. Kuondolewa kwa hati ya kutushitaki, Kol. 2:14.
- b. Hati ya kutushitaki ni sheria, Efe. 2:15.
- c. Sheria ya amri iliondolewa katika mwili wa Kristo, Efe. 2:15.
  1. Uadui huu ulifishwa kwa njia ya msalaba, Efe. 2:16; Rum. 7:4.

IV. Wazo la nne: sasa tuko chini ya Agano Jipya.

- a. Uthibitisho huu unaweza kufanyika kwa misingi ya kweli, kwamba:
  1. Sisi ni watenda kazi katika Agano Jipya, 2 Kor. 3:6.
  2. Tuko chini ya sheria ya Kristo, 1 Kor. 9:21.
  3. Tunapaswa kumsikiliza Kristo, wala si Musa, Mt. 17:5; Mdo. 3:22, 23; Ebr. 1:1-3.

V. Wazo la tano: Agano Jipya lilipata nguvu Siku ya Petekoste ya kwanza baada ya kufufuka kwa Yesu.

- a. Ni mpatanishi wa Agano Jipya, Ebr. 9:15-17.
- b. Mahali palipo na agano lazima pawepo tukio la kifo cha mwenye kulileta, Lk. 24:46, 47.

c. Roho Mtakatifu alikuja Siku ya Pentekoste, Mdo. 2:1-4.

VI. Wazo la sita: Kanisa la Bwana lilianza Siku ya Pentekoste.

a. Aya zilizoitangulia Siku ya Pentekoste, 1 Sam. 2:1-4; Dan. 2:44; Mt. 3:1-3, 4:17, 6, 10; 10:17, 16:18; Lk. 19:11, 23:42; Mk. 15:43. Aya hizo zote zinaonyesha ujio wa ufalme.

b. Ufalme (kanisa) lingekuja kwa nguvu, Mk. 9:1; Mdo. 1:8, 2:1-4.

1. Nguvu zilikuja aliposhuka Roho Mtakatifu, Mdo. 1:8.

2. Roho mtakatifu alikuja Siku ya Pentekoste, Mdo. 2:1-4, na ndipo lilipoanza kanisa.

VII. Wazo la saba: Kansia la Bwana ni desturi ya Agano Jipya.

a. Kanisa la Bwana lilikuja baada ya kuondoka Sheria ya Musa.

b. Kansia la Bwana lilianza siku ambayo Agano Jipya lilianza kazi.

c. Kanisa la Bwana lina tabia mpya za agano.

1. Lina muundo mpya wa agano, Rum. 16:16; Mdo. 20:28; 1 Kor. 1:2; Mt. 16:18.

2. Lina mpango mpya wa agano, Flp. 1:1.

3. Lina sheria mpya namna ya kuliingia, Mdo. 2:37-47; Yn. 3:3-5.

4. Lina kusudi jipya la agano, Yn. 4:19-26; Mdo. 2:41.

VIII. Wazo la nane: baadhi ya mambo yasiyoepukika.

a. Hatutafuti namna ya kuokoka katika Agano la Kale.

b. Hatutafuti namna ya kuishi katika Agano la Kale.

c. Hatutafuti namna ya kuabudu katika Agano la Kale.

d. Hatutafuti namna ya kuenenda kimaandiko katika Agano la Kale.

IX. Wazo la tisa: kuhusisha ukweli kuwa Kanisa la Bwana lina desturi ya swali juu ya vyombo vya muziki.

a. Matumizi ya vyombo vya muziki yalikuwepo vipindi cha Agano la Kale.

b. Pamoja na vyombo vya muziki walikuwa wakifukiza uvumba, Zab. 66:13-15.

c. Pia wanaume walikuwa wakienda Yerusalemu mara tatu kila mwaka, Kum. 16:16.

d. Kwa nini leo tuache mengine yote isipokuwa vyombo vya muziki tu?

Mwisho:

1. Leo ibada inatakiwa ifuate kwa ya injili, Yn. 4:24; 17:17; Efe. 1:13.

a. Kitendo cha kuingiza vyombo vya muziki si jambo la kimaandiko.

b. Kiburi cha kufanya mambo yasiyo ya kimaandiko yatatupata mabaya kama Abihu na Nadabu, Law. 10:1-7.

Asante: Peter Kamatula

Kuabudu Kwa Kujisikia Au Kwa Imani.
2 Kor. 5:7.

- I. Wakristo wanapaswa kumuabudu Mungu katika imani sio kwa kujisikia .
- a. Wana waisraeli, Kut. 35:5.
    1. Walitengeneza ndama waliji sikia kuwa wanamwabudu Mungu, lakini bure.
  - b. Eze. 14:1-5.
- II. Ukweli ni kuwa hakuna mtu anayeweza kuwa karibu na Mungu isipokuwa Mungu awe karibu na yeye.
- a. Yehova yuko karibu na watu wote wanaomwita yeye.
  - b. Wanaomwita katika kweli.
  - c. Yoh. 4:24.
  - d. Bwana alituambia kuwa maneno ya Baba ni ya kweli, Yn. 17:19.
  - e. Bila kujali mtu anagesikia yeye yu karibu na Mungu.
  - f. Isaya 2:3.
- III. Watu kudai kuwa wanatakaswa kwa kutumia vyombo vya muziki katika ibada na kuwa karibu sana na Mungu.
- a. Mfano, India kuna watu wanaomwabudu roho mkuu wa ulimwengu kwa pita kinada na kubusu chatu kweli hao ni wakuu kufanya jambo kama hilo, lakini ni bure.
  - b. Wapagani nao wanamwabudu Mungu kwa miziki kwa kupita kwenye moto, kutoa sadaka ya kuwachoma watoto.
  - b. Wengine wanadai kuwa kutumia vidonge vya kulevya, na washerati, uzinzi, kutumia vyombo vya muziki wanakuwa karibu na Mungu, una waza kukubuliana nao.

Mwisho:

Watu wanaomshimu Mungu na maneno yake watafute ukweli na ukweli ni maneno yake, kumabudu katika imani sio kwa kujisikia tu.

Asante: Boaz Kasiba

Je, Muziki Wa Vyombo Ulitabiriwa Katika Agano La Kale?

Dibaji:

Kuimba kutumia vyombo vya muziki kulitabiriwa, Zab. 18:49; Rum. 15:19.

- I. Maana iliyo nyepesi kuelewa kuhusu jambo hili ni kuimba.
  - a. Kuimba kwa kumsifu mungu, Zab. 18:49.
  - b. Watu wameiweka watu viongozi mwa zaburi zifuatazo kuwa ni za kuimba kwa kutumia vyombo na kucheza:
    1. Zab. 33:2.
    2. Zab. 98:5.
    3. Zab. 147:7.
    4. Zab. 71:22.
    5. Zab. 149:3.
- II. Tutafakari yalivyoanza.
  - a. Kama walivyoona washauri wa mfalme, 1 Nyak. 25:1-7.
  - b. Mfalme Daudi, Zab. 150:1-6.
- III. Maoni ya Mungu juu ya uimbaji huo.
  - a. Amosi 5:23; 6:5.
- IV. Kama kufuata hivyo ni kujali kilichoandikwa kukiwa na maana kutafsiri vibaya, 2 Tim. 3:16-17.
  - a. Kuoja wanawake wengi kumeandikwa katika Agano la Kale.
    1. Mwa. 16:1-6, 29:31; 1 Sam. 1:1-2. N.k.

Mwisho:

1. Kuimba kwa kutumia vyombo kulikotumika katika Agano la Kale kulitolewa kwa mkono wa:
  - a. Mwanadamu, 1 Nyak. 25:1-7; 2 Nyak. 5:1-14, 29:27-30.

Asante : N. M. Lazima

Je, Agano Jipya Hutuamuru Kutumia Zaburi Za Agano La Kale?

I. Mtu anapaswa awe na mamlaka kwa kile akifanyacho: Kol. 3:17. Kuimba pia: Efe. 5:19; Kol 3:16.

II. Vyombo vya muziki havijatajwa, hayo ni makatazo.

III. Zinapotajwa zaburi, kwa kawaida watu huunganisha na Agano la Kale na kumhusisha Daudi.

IV. Tuangalie yafuatayo katika jambo hili:

- a. Sheria kwa njia ya musa ilikataza nyongeza: Kum. 4:2, 12:32, 18:20.
- b. Muziki wa vyombo uliazishwa nje ya sheria, 1 Sam. 8:6, 19:20, 8:3-7. (Miaka mia tano baada ya kutolewa sheria.), wakati wa kumtawaza mfalme.
- c. Baada ya ufalme kuanza na kupita miaka 354, Mungu aliuondoa, Hos. 13:9-11. Kwa sababu walikataa.
- d. Wakati Mungu akitawala kama mfalme wa Israeli, kuanzia kutolewa sheria hadi kuchaguliwa kwa sauli, ibada ya muziki huo haikujulikana.
- e. Tofautisha vyombo vinavyotajwa, Hes. 10:1, na vile vya Daudi, 1 Nyak. 16:4-7, 25:1-7; Eze.3:10; Neh. 12:34-37.

V. Wengine wanadai kwamba Mungu aliruhusu kwa kutumia, 2 Nyak. 29:25. lakini, Mungu alivumilia tu. Tafakari :

- a. Je, mitala na uasi katika ufalme wake aliruhusu Mungu, Daudi afanye hivyo?
- b. Katika shughuli za ibada nabii aliyewahi kuweka vyombo hivyo hakuna isipokuwa Daudi tu.
- c. Mstari wa 26 na 27 panatofau tisha kati ya wimbo wa Mungu na vinanda vya Daudi.
- d. Daudi alidai kuwa alivifanya vyombo hivyo, 1 Nya. 23:5.
- e. Karne mbili baada ya Daudi, Amosi alitoa “ole” kwa wale wanajigundulia vyombo kama Daudi, Amo. 6:5.
- f. Ni dhahiri, yaonekana Daudi hakuwa ameruhusiwa na Bwana kuanzisha lundo la vyombo vya muziki.
- g. Lakini hata kama kulitolewa ruhusu kutumia vyombo (kama vile dhabihu za wanyama), hiyo haingehalalisha ibada ya wakristo chini ya Agano Jipya.

VI. Angalia asili ya neno zaburi (psallo): Efe. 5:19; Kol. 3:16.

- a. Sehemu hiyo haionyeshi kuzungumza na sauti ya muziki.
- b. Neno hilo lilipotajwa na kuhusisha muziki, jina la muziki (chombo hicho) ulitajwa pia, Zab. 33:2, 43:4, 98:5; Efe. 5:19.

VII. Tafsiri mbali mbali za Biblia, (KJV, ASV) hazijatafsiri sehemu za: Rum. 15; 1 Kor. 14:15; Efe. 5:19; Kol. 3:16. Kuhusisha vyombo vya muziki.

VIII. Alichofanya Daudi kwa mikono, 1 Sam. 16:23, twafanya kwa roho, 1 Kor. 14:15.

IX. “Kuimba” ndiyo kikomo cha amri. Ndicho tufanye.

X. Bila kujali ni Agano la Kale au Agano Jipya, “...Dhambi ni uasi,” 1 Yoh. 3:4.

Asante: Linkosi Mkwama

Paulo Na Sheria Ya Musa - Mdo. 21.

- I. Hoja ya kuwa Paulo anakubaliana na vyombo vya muziki (Mdo. 21:26) katika ibada ya kanisa.
- a. Paulo baada ya kuwa mkristo na kuhubiri injili alirudi Yersalemu katika Mlima Moria na katika hekalu.
  - b. Wakati huo vyombo vya muziki vilikuwa vikitumika katika hekalu, 1 Nyak. 13:7-10, 15:16, 28, 16:1-6.
  - c. Waliotumia vyombo vya muziki walikuwa watu 4000, waimbaji wa Daudi walikuwa 288, 1 Nyak. 23:5; 25:7.
  - d. Walawi walikaa pamoja na matoazi, mazeze vinubi, 2 Nyak. 29:25.
  - e. Ndipo wanapodai kuwa paulo aliabudu na vyombo vya muziki wanaposoma, Mdo. 21.
  - f. Kumbuka paulo anaandika kuwa “kwa wayahudi nilikuwa myahudi, kwa wanyunani.....myunani, wenye sheria kama mwenye sheria na mengineyo” 1 Kor. 9:2-23.
  - g. Vyombo vya muziki kuwa katika hekalu sio maana ya kuwa katika kanisa, 2 Fal. 5:1-10. Uchomaji-uvumba, kuoja wake wengi, 1 Fal. 9:25 na 1 Fal. 11:1-8.

Asante: Amos Kisulumi

